
Vergaderjaar 2013–2014

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1163

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Den Haag, 30 juni 2014

Hierbij zend ik u het verslag van de Eurogroep en ECOFIN-Raad van 19 en 20 juni 2014 te Luxemburg. Hierin is ook het verslag van de jaarvergadering van de Raad van gouverneurs van het ESM opgenomen, die voorafgaande aan de Eurogroep plaatsvond.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Verslag van de Eurogroep en ECOFIN-Raad van 19 en 20 juni 2014 te Luxemburg

Jaarvergadering ESM

Voorafgaand aan de Eurogroep vond op 19 juni de jaarvergadering van het ESM plaats. De Raad van gouverneurs heeft het jaarverslag van het ESM van 2013 goedgekeurd. Het jaarverslag beschrijft het beleid en de activiteiten van het ESM, de instrumenten van het ESM, de investeringsstrategie, de financieringsstrategie en het risicobeleid. Daarnaast heeft de Raad van gouverneurs ingestemd met de oprichting van het reservefonds en zal het nettoresultaat over 2013 worden toegevoegd aan dit reservefonds. In het reservefonds van het ESM worden de netto-inkomsten uit de activiteiten van het ESM en betalingen van financiële sancties door de ESM-leden gestort. Verliezen uit de activiteiten van het ESM worden opgevangen door achtereenvolgens het reservefonds, het volgestort kapitaal en het opvragen van het niet volgestort maatschappelijk kapitaal. Het jaarverslag van het ESM over 2013 alsmede het jaarrapport van de Board of Auditors zijn separaat aan de Tweede Kamer, Eerste Kamer en Algemene Rekenkamer aangeboden.

Eurogroep

1. Litouwen (convergentierapport)

De Europese Commissie en de Europese Centrale Bank hebben de convergentierapporten van Litouwen aan de Europese Raad toegelicht. Hierin is aangegeven dat Litouwen voldoet aan de criteria om toe te treden tot de euro. De Litouwse Minister van Financiën heeft hierop gereageerd. De Litouwse Minister van Financiën heeft ook een *commitment letter*¹ toegelicht, waarin Litouwen de verzekering geeft zich blijvend in te zetten voor prudent financieel beleid, ook nadat het is toegetreden tot de Eurozone. Deze brief is bijgevoegd bij dit verslag. De Eurogroep verwelkomde de *commitment letter*. Ook heeft de Eurogroep op basis van de convergentierapporten een positief advies gegeven aan de ECOFIN-Raad betreffende de toetreding van Litouwen tot de euro.

2. Bankenunie

Tijdens de Eurogroep is gesproken over de stand van zaken omtrent de Asset Quality Review (AQR) en de stresstesten die in het kader van de Comprehensive Assessment plaatsvinden. Dit zal de komende maanden op de agenda blijven staan. De AQR en de stresstesten zijn op dit moment gaande. Banken die op basis van deze analyse een kapitaaltekort blijken te hebben krijgen een periode van zes tot negen maanden, afhankelijk van de ernst van de situatie, om op eigen kracht het kapitaaltekort op te lossen door bijvoorbeeld het inhouden van winsten, de uitgifte van aandelen of de verkoop van activa. Indien een bank onverhoopt niet in staat is om het kapitaaltekort op eigen kracht op te lossen kunnen pas publieke middelen worden ingezet nadat bail-in volgens staatssteunregels heeft plaatsgevonden en de middelen uit een nationaal resolutiefonds zijn uitgeput. Indien een lidstaat niet de benodigde publieke middelen ter beschikking heeft kan onder voorwaarden gebruik worden gemaakt van het ESM; herkapitalisatie kan in eerste instantie indirect (via de lidstaat) of in laatste instantie direct plaatsvinden.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Verder heeft de Europese Commissie bij monde van Eurocommissaris Rehn een toelichting gegeven over de stand van zaken betreffende het SRM en de bijdragen van banken aan het resolutiemechanisme.

3. Europees semester

Tijdens de Eurogroep zijn de aanbevelingen voor de eurozone als geheel toegelicht door de Europese Commissie. De belangrijkste aanbevelingen zijn het implementeren van structurele hervormingen. Als voorbeeld noemt de aanbeveling de belastingdruk op arbeid en hervormingen op de dienstenmarkt. Daarnaast beveelt de Commissie de verdere coördinatie aan van het begrotingsbeleid om een groeivriendelijk economisch klimaat te creëren.

Ten slotte gaat de aanbeveling in op het versterken van het bancaire systeem via de Bankenunie en het stimuleren van private investeringen. Door de Eurogroep is hier vervolgens over gesproken, waarbij specifiek aandacht was voor de noodzaak van (de coördinatie van) structurele hervormingen en van private investeringen. Het belang van deze onderwerpen werd breed ondersteund.

De Eurogroep concludeerde dat meer gedaan kan worden aan hervormingen om de Europese economieën competitiever te maken, waarbij de nationale competenties in ogenschouw worden genomen. De voorzitter stelde voor het komende half jaar verschillende onderwerpen te agenderen om hier dieper op in te gaan.

4. IMF Article IV Eurozone

Het IMF heeft bij monde van *managing director* Christine Lagarde aan de Eurogroep haar bevindingen gepresenteerd in het kader van de Artikel IV-missie van de eurozone. Het IMF concludeerde dat het herstel van de Eurozone doorzet. Betreffende de beleidsaanbevelingen richtte het IMF zich onder andere op het herstel van de balansen van banken en bedrijven en de afronding van de bankenunie, het versimpelen van de budgettaire regels en het belang van structurele hervormingen. De Eurogroep heeft samen met de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank deze aanbevelingen besproken, waarbij het belang van structurele hervormingen breed werd erkend, alsmede het belang van het volgen van de vastgestelde regels. Het *concluding statement* van het IMF is bijgevoegd bij dit verslag².

5. Cyprus

De Eurogroep heeft gesproken over de vierde voortgangsrapportage van de Europese Commissie, de ECB en het IMF. De Eurogroep verwelkomde de conclusie dat Cyprus *on track* is met zijn hervormingsprogramma en aan de *prior actions* voldaan heeft. De verklaring van de Eurogroep is als bijlage³ meegestuurd met dit verslag. Aan de voortgangsmissie is een tranche gekoppeld van 600 miljoen euro van het ESM en 86 miljoen euro van het IMF. Over de tranche van het ESM wordt in juli definitief besloten door de Board of Directors van het ESM; ook het IMF besluit in juli over de IMF-tranche.

De Tweede Kamer wordt binnenkort geïnformeerd over de vierde voortgangsrapportage.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

6. Griekenland

De Eurogroep besprak de stand van zaken en voortgang van het Griekse hervormingsprogramma met de nieuwe Griekse Minister van Financiën Gikas Hardouvelis. De Griekse Minister van Financiën benadrukte het belang van hervormingen en heeft tijdens de Eurogroep aangegeven dat hij verwacht voor eind juni de implementatie van de maatregelen gekoppeld aan de eerste subtranche af te kunnen ronden. Nederland heeft zijn zorgen geuit over het ontslag van de secretaris-generaal van de belastingdienst en heeft aangegeven dat de onafhankelijkheid van de te benoemen SG een voorwaarde is voor het verlenen van technische assistentie. Minister Hardouvelis onderstreepte het belang van de functie en gaf aan dat de nieuwe secretaris-generaal op een open en transparante manier benoemd zal worden, waarbij de selectiecommissie een internationale samenstelling heeft.

7. Portugal

De Eurogroep heeft gesproken over de stand van zaken van het leningenprogramma naar aanleiding van de recente uitspraken van het Portugese Constitutionele Hof. Het Constitutionele Hof heeft op 30 mei jl. een aantal maatregelen uit de begroting 2014 ongrondwettig verklaard. Portugal heeft aangegeven, net als eerder onder het programma, alternatieve maatregelen te zullen nemen. De huidige programmaperiode loopt tot eind juni en is eerder met zes weken verlengd om technische redenen. Portugal heeft aangekondigd dat het niet mogelijk is om binnen de programmaperiode nieuwe maatregelen te nemen en heeft besloten om af te zien van de laatste resterende tranche uit het programma van het EFSM en het IMF en het leningenprogramma te zullen verlaten. De gezamenlijke verklaring van de Europese Commissie, ECB en het IMF over de beëindiging van het programma is bijgevoegd bij dit verslag⁴.

Tijdens de Eurogroep is er over de ontstane situatie gesproken en heeft Portugal nogmaals aangegeven alternatieve maatregelen te zullen nemen. De Eurogroep sprak het vertrouwen uit dat Portugal zich committeert aan de afgesproken budgettaire doelstellingen de structurele hervormingen zal voortzetten.

8. Ierland

De Eurogroep heeft gesproken over de uitkomsten van de eerste post-programme missie van de Europese Commissie, de ECB en het ESM naar Ierland die van 29 april t/m 2 mei plaatsvond. Deze missie is in samenwerking met het IMF uitgevoerd. Het doel van post-programme surveillance is het verkleinen van het risico dat een land dat steun heeft ontvangen terugvalt op «oud beleid», wat risico's voor de financiële stabiliteit met zich mee zou brengen. De uitkomsten van de missie waren positief; de Eurogroep heeft deze verwelkomd en het vertrouwen uitgesproken dat Ierland zijn positieve *track record* een goed vervolg zal blijven geven.

ECOFIN-Raad

1. Ontwerpbegroting EU 2015

De Europese Raad heeft aan de ECOFIN-Raad de Europese conceptbegroting voor 2015 gepresenteerd. De ontwerpbegroting stelt 142,1 miljard euro in betalingen en 145,6 miljard euro in vastleggingen voor. Vervolgens

⁴ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

is er gesproken over enkele aspecten van deze conceptbegroting. Nederland heeft met enkele gelijkgestemde lidstaten aangegeven de conceptbegroting te hoog te vinden. Daarnaast heeft Nederland aangegeven dat de Commissie zou moeten streven naar een grotere marge onder het betalingsplafond. De Tweede Kamer wordt binnenkort geïnformeerd over de Europese conceptbegroting 2015 en de Nederlandse inzet.

2. Moeder-dochterrichtlijn

De ECOFIN-Raad heeft gesproken over een aanpassing op de Moeder-dochterrichtlijn. De Commissie heeft op 25 november 2013 twee wijzigingen voorgesteld om ongewenste effecten van de richtlijn, zoals mogelijk misbruik, tegen te gaan. Het doel van de richtlijn is het voorkomen dat uitgekeerd dividend binnen concernverband meerdere malen belast wordt. Om misbruik van deze richtlijn te voorkomen stelt de Commissie een algemene anti-misbruikmaatregel voor die nog nader moet worden uitgewerkt en een specifieke anti-misbruikmaatregel om mismatches bij hybride leningen te voorkomen. Over de specifieke maatregel die voorlag in de ECOFIN-Raad is een politiek akkoord bereikt.

3. Bankheffingen voor resolutiefonds

De ECOFIN-Raad werd geïnformeerd over de stand van zaken betreffende de (berekenningswijze van de) contributies van banken aan het resolutiefonds. De ECOFIN-Raad sprak onder andere over de verdeling van de bijdrages van banken en benadrukte het belang van voldoende proportionaliteit van deze bijdrages. De lidstaten zijn hierbij betrokken door middel van een expertgroep en de sector door middel van een publieke consultatie. Naar verwachting zal de Europese Commissie in het najaar van 2014 een *delegated act* en een voorstel voor een *implementing act* gereed hebben voor de (berekenningswijze van) de contributies van banken.

4. Gedragscodegroep

De ECOFIN-Raad heeft gesproken over het rapport van de gedragscodegroep en dit rapport goedgekeurd.

5. Europees semester – Landenspecifieke aanbevelingen

De Europese Commissie heeft een presentatie gegeven over het Europees Semester. Specifiek is er vervolgens door de ECOFIN-Raad gesproken over de landenspecifieke aanbevelingen, die door de Europese Commissie voor alle lidstaten is opgesteld.

De ECOFIN-Raad heeft de landenspecifieke aanbevelingen aangenomen, evenals de aanbevelingen voor de gehele eurozone die in de Eurogroep van 19 juni besproken zijn.

De Nederlandse aanbeveling betreffende de woningmarkt is in gewijzigde vorm aangenomen ten opzichte van het oorspronkelijke Commissievoorstel. De Europese Commissie raadt nu verdere hervormingen op de huizenmarkt aan «wanneer het economische klimaat dat toelaat.» De Tweede Kamer is geïnformeerd over de landenspecifieke aanbeveling bij brief van 6 juni 2014 (Kenmerk DE / 14096368)

6. Implementatie Stabiliteits- en Groeipact

Tijdens de ECOFIN-Raad zijn Nederland, België, Slowakije, Denemarken, Tsjechië en Oostenrijk ontslagen uit de buitensporigtekortprocedure. Al deze landen hebben het buitensporig tekort beëindigd en zullen worden getoetst aan de vereisten voortvloeiend uit de preventieve arm. Landen met een schuld boven de 60% gaan nu de transitiefase voor de schuldenbenchmark in. De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd met de brief van 6 juni 2014 (Kenmerk DE / 14096368). De Europese Commissie merkte specifiek op dat Nederland een jaar eerder dan gepland uit deze procedure ontslagen is.

7. Litouwen (convergentierapport)

Na bespreking in de Eurogroep kwamen de convergentierapporten van de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank ook in de ECOFIN-Raad ter sprake. De door de Eurogroep voorbereide aanbeveling aan de Europese Raad om Litouwen toe te laten tot de eurozone is aangenomen door de ECOFIN-Raad.

Tijdens de Raad Algemene Zaken op 23 juli zal de formele beslissing over de toetreding van Litouwen genomen worden. Indien de Raad Algemene Zaken positief besluit over de toetreding van Litouwen, zal Litouwen vanaf september aanstaande waarnemer zijn bij de Eurogroep en vanaf januari 2015 lid.